

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายคณาธิป นามสกุล พุ่มทอง

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน กองนโยบาย
และแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

หลักสูตร เศรษฐกิจชายแดน

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ทางไกล สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ทาง <https://ocsc.chulaonline.net>

ตั้งแต่วันที่ 15 เดือนมกราคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 17 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

เพื่อ อบรม สัมมนา อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

2.1 รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

เศรษฐกิจชายแดน

การค้าเสรี หมายถึง แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อยกเลิกหรือผ่อนคลายนโยบาย
ข้อจำกัดทางการค้าสินค้าและบริการระหว่างประเทศ เช่นภาษี โควตาสินค้า และการกีดกันทางการค้า รวมทั้ง
การเคลื่อนย้ายแรงงาน ทุน ข้ามเขตแดนเสรี โดยแต่ละประเทศออกนโยบายคุ้มกันของประเทศตนเองได้

การค้าชายแดน หมายถึง เป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของประเทศที่มีพรมแดนติดกัน
เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคกันในประเทศของตนเองโดยที่สินค้านั้นไม่ได้มีการขนส่งต่อไปยังประเทศที่สาม
การค้าชายแดนมีทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายผ่านด่านศุลกากร และลักลอบค้าหรือการค้าสินค้าที่ผิดกฎหมาย
ทั้งนี้การค้าเสรีมีส่วนช่วยสนับสนุนการค้าชายแดนอีกทางหนึ่ง

กระบวนการเปิดการค้าเสรี หมายถึงการลดหรือผ่อนผันข้อจำกัดการค้าระหว่างประเทศเพื่อ
เชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศหรือเศรษฐกิจโลก รวมทั้งเพิ่มอำนาจ
ต่อรองระหว่างประเทศภายในกลุ่มและภายนอกกลุ่ม โดยการเปิดการค้าเสรีมี ๔ ระดับคือ

๑. ฝ่ายเดียว โดยภาครัฐกำหนดไม่ต่อรองกับประเทศอื่น
๒. ระดับทวิภาคี คือข้อตกลงซึ่งประกอบด้วยคู่ค้าสัญญาเพียง ๒ ประเทศ
๓. ระดับภูมิภาค คือข้อตกลงของประเทศที่อยู่ใกล้กันอาจไม่ติดกันแต่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน
๔. ระดับพหุภาคี คือข้อตกลงกับทุกประเทศ

ช่องทางผ่านแดนที่ภาครัฐกำหนดให้สามารถทำการค้าขายได้ตามกฎหมายสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

๑. จุดผ่านแดนถาวร
๒. จุดผ่านแดนชั่วคราว
๓. จุดผ่อนปรนการค้าและการท่องเที่ยว

การค้าขายแดนมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทยโดยในปี ๒๕๕๖ มูลค่าของการค้าขายแดนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๓ ของมูลค่าการค้ารวมของประเทศทั้งนี้ตลาดประเทศเพื่อนบ้านนับเป็นแหล่งส่งออกสำคัญของไทย โดยมีมาเลเซียเป็นตลาดการค้าขายแดนอันดับ ๑ ของไทย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีการค้าต่อเศรษฐกิจบริเวณชายแดนมีทั้งผลกระทบเชิงบวกซึ่งจะเป็นโอกาสและประโยชน์ต่อประเทศ คือ

๑. การค้าขายตัวมากขึ้นเป็นโอกาสในการส่งออก
๒. นำเข้าสินค้าวัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูปที่มีราคาถูก
๓. ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกสินค้ามากขึ้น
๔. การเดินทางไปมาสะดวกขึ้น มีแรงงานเพิ่มมากขึ้น
๕. สามารถย้ายฐานการผลิตไปประเทศเพื่อนบ้านที่มีแรงงาน และทรัพยากรที่ดีกว่า
๖. เพิ่มโอกาสการขยายธุรกิจ
๗. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และชุมชนดีขึ้น
๘. พัฒนาพื้นที่ชายแดนเป็นเขตเศรษฐกิจชายแดน และเขตเศรษฐกิจพิเศษ

และผลกระทบเชิงลบจะเป็นประเด็นปัญหาและความท้าทายที่ภาครัฐและผู้ประกอบการต้องเผชิญและหาแนวทางรับมือ คือ

๑. การเคลื่อนย้ายสินค้าได้ง่าย ส่งผลให้สินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานเข้ามาได้ง่ายทำให้รัฐต้องลงสำหรับหารตรวจสอบสินค้า
๒. สินค้าพื้นบ้านที่ถูกกว่าไทย เช่น หอม กระเทียม หรือส้ม ส่งผลให้ผู้ประกอบการในประเทศเสียเปรียบในการแข่งขัน
๓. การเคลื่อนย้ายคน อาจเกิดปัญหาการลักลอบขนสินค้าหนีภาษี ยาเสพติด แรงงานผิดกฎหมาย โรคระบาด และความปลอดภัยของชุมชนชายแดน
๔. การเพิ่มการค้า การลงทุน ต้องใช้ทรัพยากรมากขึ้นจึงต้องมีการวางแผนและบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แต่ละประเทศจะมีนโยบาย กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายแดนของตนเอง ซึ่งอาจเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ หรือข้อกำหนดภายในประเทศของรัฐบาล

ปัญหาและอุปสรรคของการค้าขายแดนของไทยจะมีปัญหาที่เป็นปัญหาภาพรวมเกิดขึ้นในทุกพื้นที่ที่ทำการค้าขายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านและปัญหาเฉพาะที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจเกิดจากกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติเฉพาะของประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนของไทยจะมีทั้งประเด็นในภาพรวม เช่นการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านชายแดน การปรับกฎระเบียบปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคโดยรวม การพัฒนา
บุคลากร เป็นต้น และประเด็นการพัฒนาเฉพาะที่ ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องเจรจาแก้ไขร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย

2.2 ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

การอบรมหลักสูตรนี้ทำให้เข้าใจเรื่องเศรษฐกิจและการค้าชายแดนมากขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้ในการ
การทำงานได้

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

ไม่มี

2.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ไม่มี

ลงชื่อ

(นายคณาธิป พุ่มทอง)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ผู้รายงาน

วันที่ 26 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

ส่วนที่ 3 ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

() ทราบ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายสมศักดิ์ สุขจันทร์)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

ตำแหน่ง.....

วันที่ ๒๗ เดือน ก.พ. พ.ศ. ๒๕๖๓